

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
YASA TEKLİFİ HAKKINDA
(YAPILANDIRMA – MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI –
İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ
KANUN TEKLİFİ)
TÜRMOB GÖRÜŞLERİ

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN YASA TEKLİFİ HAKKINDA
(YAPILANDIRMA – MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI –
İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ
KANUN TEKLİFİ)**

TÜRMOB GÖRÜŞLERİ

Mayıs 2021, ANKARA

İçindekiler

I- GENEL BİLGİ.....	3
II- KAPSAM VE TANIMLAR	6
A. Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler	6
B. Yapılandırmaya konu alacaklar	6
C. Yasanın içerdiği konular	8
III- KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN TAHSİLİNDEN VAZGEÇME (MADDE 2).....	9
IV- KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR (MADDE 3)	14
V- İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER (MADDE 4).....	16
TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	17
VI- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI (MADDE 5)	18
A. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrahlarının Artırımı	18
B. Muhtasar ve KDV’de Matrah Artırımı	19
TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	21
VII- İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (MADDE 6)	23
A. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar	23
B. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar	24
C. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar	24
TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	25
VIII- SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	25
A. Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacakları (Madde 7)	25
B. Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları (Madde-8)	27
IX- ORTAK HÜKÜMLER (MADDE 9)	28
TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	31
X- DİĞER HÜKÜMLER (MADDE 10).....	32
XI- TAŞINMAZLAR İLE AMORTİSMANA TABİ DİĞER İKTİSADİ KIYMETLERİN YENİDEN DEĞERLENMESİ	32
TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	33
XII- 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU’NDA YAPILAN DÜZENLEME.....	33
XIII- 5834 SAYILI KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KARTLARI BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA KANUN’DA YAPILAN DÜZENLEME	33
XIV- MATRAH ARTIRIMI VE YAPILANDIRMA KANUNUNA İLAVE EDİLEBİLECEK DİĞER ÖNERİLER.....	33
TÜRMOB’un Mücbir Sebep Haline İlişkin Önerisi.....	34
SONUÇ	36

I- GENEL BİLGİ

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca hazırlanarak TBMM'ye gönderilen “*Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı*” ile

- ✓ Kamuya olan borçların yapılandırılarak ödenmesi,
- ✓ Mevcut ve muhtemel ihtilafların sonlandırılması
- ✓ Matrah ve vergi artırımı yoluyla vergilemede öngörülebilirliğin artırılarak geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılmasını,
- ✓ İşletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilmesi,
- ✓ Taşınmazlar ve amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi,

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Yasa ile ilgili başvuru ve ödeme sürelerinin genel tarihleri aşağıdaki gibidir.

Başvuru/ödeme türü	Süre* *(Komisyon ve Genel Kurul aşamasında başka bir değişiklik yapılmadığı takdirde)
Yeniden yapılandırmaya konu olacak alacakların vadesinin son tarihi	30 Nisan 2021
Borçların yeniden yapılandırılması için başvuru süresi	31 Ağustos 2021
Maliye Bakanlığına, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek borçların ilk taksidini ödeme süresi	30 Eylül 2021
Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitinin ödeme süresi	31 Ekim 2021
Matrah artırımları için başvuru süresi	31 Ağustos 2021
İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların envanter listesi ile vergi	31 Ağustos 2021

dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedilme süresi	
Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirme süresi	31 Ağustos 2021
Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların dikkate alınacağı bilanço tarihi	31 Aralık 2020
Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların vergi dairelerine beyan edilmesi suretiyle kayıtların düzeltilmesi süresi	31 Ağustos 2021

Yasa tasarısı aşağıdaki düzenlemeleri içermektedir.

- Kesinleşmiş alacakların tahsilinden vazgeçme **(madde 2)**
- Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar **(madde 3)**
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler **(madde 4)**
- Matrah ve vergi artırımı **(madde 5)**
- İşletme kayıtlarının düzeltilmesi **(madde 6)**
- Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları **(madde 7)**
- Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ve kesinleşmemiş idari para cezaları **(madde 8)**
- Ortak hükümler **(madde 9)**
- Diğer hükümler **(madde 10)**
- Taşınmazlar ve amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi **(madde 11)**
- 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulması, prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi **(madde 12)**
- Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmaması hususunda düzenleme **(madde 13)**

Söz konusu Yasa Tasarının temel özellikleri aşağıdaki gibidir.

- Yeniden yapılandırmaya konu olacak alacakların vadesi, 30/4/2021 tarihi dikkate alınarak belirlenmiştir.
- Yasa hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların; 31/8/2021 tarihine kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.
- Maliye Bakanlığına, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına (YİKOB) bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihine kadar, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar, diğer taksitlerin ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.
- Yeniden yapılandırılmış borçların ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi koşuluna bağlı olarak ferî alacaklar yerine hesaplanmış Yİ-ÜFE tutarlarının %90'ının tahsilinden vazgeçilecek, ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde ise Yİ-ÜFE tutarında %50 indirim yapılacaktır.
- Uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da kesinleşmemiş alacaklara ilişkin hükmünden yararlanabilecektir.
- Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler hükümlerinden yararlanabilecektir.
- Ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla Kanun hükümlerinden yararlanılmaya devam edilecektir.
- İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.
- Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.
- Matrah artırımlarının 31 Ağustos 2021 tarihine kadar yapılması gerekmektedir.
- Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla

ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

- Mükellefler, Yasada belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

Söz konusu Yasa ile getirilen düzenlemeler ana başlıkları ve hatları itibariyle ise aşağıdaki gibidir.

II-KAPSAM VE TANIMLAR

A. Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı,
- 2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- 3) Belediyeler,
- 4) Sosyal Güvenlik Kurumu
- 5) İl Özel İdareleri
- 6) Belediyeler
- 7) Büyük Şehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri
- 8) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)
- 9) 2560 Sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş Ve Görevleri

Hakkında Kanun Kapsamındaki Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri

B. Yapılandırmaya konu alacaklar

- 1) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler ve vergi cezaları,
 - (a) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
 - (b) 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),
 - (c) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,
- 2) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları

Aşağıda belirtilen kanunlar gereğince verilen idari para cezaları Kanun kapsamında değildir,

- (a) 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre verilen idari para cezaları
 - (b) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları
 - (c) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları
- 3) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç),
- 4) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,
- 5) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan,
- a) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - b) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - c) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - d) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - e) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,
- 6) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i alacakları,
- 7) Belediye alacakları,
- a) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken **beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları**, 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2021 yılına ilişkin tahakkuk

eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

- b) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan **ücret alacakları** ile bunlara bağlı fer'i alacakları,
 - c) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla **ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları** ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,
 - d) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan **katı atık ücreti alacakları** ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,
- 8) 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,
- 9) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

C. Yasanın içerdiği konular

- 1) Kesinleşmiş alacakların tahsilinden vazgeçme (madde 2)
- 2) Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar (madde 3)
- 3) İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler (madde 4)
- 4) Matrah ve vergi artırımı (madde 5)
- 5) İşletme kayıtlarının düzeltilmesi (madde 6)
- 6) Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları (madde 7)
- 7) Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları (madde 8)
- 8) Ortak hükümler (madde 9)
- 9) Diğer hükümler (madde 10)
- 10) Taşınmazlar ve amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi (madde 11)
- 11) 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulması, prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi (madde 12)
- 12) Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmaması hususunda düzenleme (madde 13)

III- KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN TAHSİLİNDEN VAZGEÇME (MADDE 2)

Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklarla ilgilidir.

	Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken	Vazgeçilen Alacaklar
a)	Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergiler Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamları	Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları Bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
	Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları
b)	Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezaları Cezalara bağlı gecikme zamları	Vergi cezalarının %50'si Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Vergi cezalarının % 50'si Cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
	Ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
c)	Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş	İdari para cezalarının tamamı	Cezaya bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı

	bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezaları Cezalara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	
	Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Cezaya bağlı fer'ilerin tamamı,
ç)	Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacakları Bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları	Asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Bu alacaklara uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı
	Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı
d)	20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1'inci ¹ ve 2'nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan tutarlar	Ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi	5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamı

¹ **MADDE 1 –** (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarından, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, ilgisine göre itiraz ve temyiz süreleri geçmemiş veya ihtilaflı olup kanun yolu tüketilmemiş bulunanlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar aynı Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklar ile ilgilidir.

	Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken	Vazgeçilen Alacaklar
e)	Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergileri Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezaları	Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları, Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamı,
	Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması hâlinde	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları,
f)	Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezaları	Cezaların %50'si	Cezaların %50'si
g)	Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezaları	Cezaların %30'u	Cezaların %70'i
	Gümrük vergileri aslının tamamı Alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,	Gümrük vergileri aslının tamamı Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı

İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler ile ilgilidir.

h)	İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler	Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı	Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları,
	Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı,
	Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamları		

Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla, bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13'üncü maddesinin (d)² fıkrası hükmü uygulanmaz.

Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücretler ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine

² **Madde 13- d) (5228 sayılı Kanunun 59/7 maddesiyle değişen ibare. Yürürlük:31.7.2004)** Taşıtlarla ilgili fenni muayene komisyonları, fenni muayene yapma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler, **(5897 sayılı kanunun 2 inci maddesiyle kaldırılan ibare. Yürürlük; 30.06.2009) (12)** ile Ulaştırma Bakanlığı sivil havacılık genel müdürlüğü taşıtların fenni muayeneleri yapmadan, **(5897 sayılı kanunun 2 inci maddesiyle kaldırılan ibare. Yürürlük; 30.06.2009) (13)** uçuşa elverişli belgelerini vermeden önce, verginin ödenip ödenmediğini araştırmak zorundadırlar.

göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

YİKOB'ların, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da **bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımlandığı tarih kabul edilir.** Bu kapsamda yapılandırılan tutarların Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerekmektedir.

IV- KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR (MADDE 3)

Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken ve Vazgeçilen Alacak Tutarı
Kanunun yayımı tarihi itibariyle ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlari ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar	Vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ödenir. Bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir. Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamının ve vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilir.
İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlari ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar;	Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata /tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ödenir. Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamından ve vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının tahsilinden vazgeçilir. Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ödenir. Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamından ve terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının tahsilinden vazgeçilir. Verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü (%50), kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için

	bu fıkranın (b) bendi (%10), bozulan kısım için birinci fıkra hükmü (%50) uygulanır.
Sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması	Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2'nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarından vazgeçilir. Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından /gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olanlarda %25'inin; Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından /gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından ilgisine göre itiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olanlarda Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın terkinine ilişkin karar olması hâlinde % 10'unun, Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tamamından vazgeçilir. Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararın olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların, tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra (Sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması) hükmü uygulanır.

Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

V- İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER (MADDE 4)

Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken ve Vazgeçilen Alacak Tutarı
Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu <u>Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla</u> devam edilir.	İncelemenin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ödenir. Gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir. Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'i ödenir. Vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'i ödenir. Kanunun yayımı tarihinden önce Pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları için aynı kurallar geçerlidir. Alacağa ilişkin dava açılmamalıdır.
Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır.	Aynı kurallar geçerlidir.

Uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar	Aynı kurallar geçerlidir.
--	---------------------------

Diğer ücret mükelleflerinin, 31/08/2021 tarihine kadar vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz.

Madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140'ıncı maddesine göre tayin olunur.

Madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma ve 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi hükümlerinden yararlanamazlar.

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (1) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ Düzenleme kapsamındaki yıllarla ilgili olarak haklarında cezalı tarhiyat yapılanların açtıkları davadan vazgeçmesi veya dava açmayarak yapılandırma düzenlemesinden yararlanarak ödemeleri halinde, bu mükelleflerin haklarında ikmalen, re'sen ve idarece tarhiyat yapıldığı gerekçesiyle vergiye uyumlu mükelleflere tanınan 5 puanlık indirimden yararlanmalarına engel olunmamalı, bu konuda düzenlemeye bir hüküm eklenmelidir.
- ✓ Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri sonucunda tarh edilen vergiler ve cezalar ile ilgili olarak Kanunu'nun 4'üncü maddesi düzenlenmesinden yararlanıldığında; sadece vergi ziyayı değil usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının da kesilmemesi yönünde düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

VI- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI (MADDE 5)

A. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrahlarının Artırımı

Mükellefler, belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra **başka bir tarhiyat yapılmaz**.

Hem asgari oran hem de asgari tutar koşulu bulunmaktadır.

Yılla r	Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükellefle ri İçin Matrah Artırım Oranları	ASGARİ MATRAH ARTIRIM TUTARI (Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin arttırdıkları matrahlar aşağıdaki tutarlardan düşük olamaz) (Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halleri dahil)					
		İşletm e hesabı	Bilânço esasına göre defter tutan mükellefl er ile serbest meslek erbabı	Geliri, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefl er (1/10)	Geliri sadece gayrimenk ul sermaye iradından oluşanlar (1/5)	Diğer gelir vergisi mükellefle ri	Kurumlar vergisi mükellefle ri
2016	%30	31.900	47.000	4.700	9.400	31.900	94.000
2017	%30	33.200	49.800	4.980	9.960	33.200	99.600
2018	%25	35.250	52.900	5.290	10.580	35.250	105.800
2019	%20	37.500	56.200	5.620	11.240	37.500	112.400
2020	%20	42.500	63.700	6.370	12.740	42.500	127.500

- Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2'nci ve 3'üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir.
- Bu bendin uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları **yıllara ait zararların %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.**
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.
- Birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu fıkroda belirtilen **ilgili gelir unsuru itibarıyla matrah artırım** yapılması şarttır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle **kist döneminde** faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, **faaliyette bulunulan ay sayısı** (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.
- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

B. Muhtasar ve KDV'de Matrah Artırımı

Mükellefler, bu fıkroda belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi ile katma değer vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı ile söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

Her bir vergilendirme dönemine ilişkin matrah artırım oranları aşağıdaki gibidir.

Yıllar	Ücretler (Muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden)	KDV (Her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden)	GVK 94 /1 - (2) ve (5) numaralı bentleri ile KVK/15 -1 (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere	GVK 94/1-(3) numaralı bendi ile KVK 15 /1 (a) ve 30/1-(a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere	GVK 94 /1- (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere
2016	%6	%3	%6	%1	İlgili yıllarda geçerli tevkifat oranının %25'i
2017	%5	%3	%5	%1	
2018	%4	%2,5	%4	%1	
2019	%3	%2	%3	%1	
2020	%2	%2	%2	%1	

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

- 1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.
- 2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için **gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla** artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.
- 3) Ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.
- 4) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.
- 5) Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.
- 6) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ Matrah ve vergi artırımı oranları daha önceki Kanunlara göre daha düşük belirlenmelidir. Yaşanan pandemiden pek çok kişi ve firma olumsuz etkilenmiş durumdadır. Daha çok mükellefin bu düzenlemeden yararlanması isteniliyorsa oranların düşük tutulması faydalı olacaktır. Yüksek oranlı matrah artırımı zorunluluğu yüksek matrah beyan etmiş bulunan ve yasalara uygun davranan mükellefleri matrah artırımından caydırmakta ve bu mükellefler matrah artırımında bulunmadıklarından inceleme işlemlerinin hedefi haline gelmektedir. Dolayısıyla sistem yasalara uyanları fiilen cezalandırmaktadır. Dolayısıyla vergiye uyumlu mükellef uygulamasına benzer şekilde, geçmiş dönemde ilave vergi tarhi ve vergi cezasına muhatap olmamış mükelleflere azalan oranları bir matrah artırımı tarifesine uygulanması düşünülebilir. Bu mükellefler için matrah artırımı tutarları % 50 indirimli uygulanabilir. Aynı düzenleme işletme kayıtlarının düzeltilmesi uygulamasında da düşünülebilir.
- ✓ Matrah ve vergi artırımı da dahil olmak üzere, Kanun kapsamındaki alacaklarda Kanundan yararlanmak için ilk iki taksit ödeme şartının kaldırılması uygun olacaktır. Kesinleşmiş borcu olanlar zaten finansal güçlük içinde oldukları için bu borçları ödeyememektedirler. **Kanundan yararlanmak için başvuranlara ödeyemedikleri taksitlerini son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikme zammı ile birlikte ödemelerine imkan tanınmalıdır.** Bu borçlar için tahsil zaman aşımının duracağına yönelik bir düzenleme yapılabilir.
- ✓ **Özellikle 6111 ve 6736 sayılı Kanunlarda yer almayan ancak 7143 sayılı Kanun ile hayatımıza giren borcun ödenmemesi halinde matrah artırımı hakkının kaybedilmesi sonucu doğuran uygulama pek çok sorunu beraberinde getirmektedir. Çeşitli sebeplerle matrah artırımı borcunu ödeyemeyen mükelleflerin, borçlarının 6183 sayılı Kanun'a göre takip edilmesi ancak matrah artırımının sağladığı hakların elinden alınması vergi adaleti ilkesini de zedelemektedir.**
- ✓ Yaşanan pandeminin ne zaman biteceği belirsizdir. Bunun mükellefler üzerinde yarattığı ekonomik etkilerinin telafisi ise daha da uzun zaman alacaktır. Dolayısıyla Kanundan taksitle ödeme seçeneği tercih ederek yararlanmak için başvuranlar için taksit aralıkları 2 ay olarak değil 3 ay olarak belirlenmeli, vade daha uzun süreye yayılmalıdır. **Dileyen mükellefler taksit ödemelerini 2022 yılı başından itibaren başlatabilmelidir.**
- ✓ Matrah ve vergi artırımı yapan mükelleflerle ilgili olarak yapılmakta olan vergi incelemeleri durdurulmalı, incelemenin tamamlanması için ek süre **verilmemelidir.**
- ✓ **İndirimli kurumlar vergisinden yararlanan mükellefler için matrah artırımlarının da ilgili yıl beyannamelerinde yararlandıkları indirimli oran üzerinden ödenmesi imkanı getirilmelidir. İndirim oranı % 100 olan mükellefler asgari matrahlar üzerinden vergi hesaplamalıdır. Aksi halde teşvik kapsamında yatırım yapan mükellefler cezalandırılmış olacaktır.**
- ✓ **Kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunan mükelleflerin kar dağıtım stopaj matrahı yönünden de artırımda bulunmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.** Böylece hem elde edilmesi beklenen kamu geliri artacak hem de mükelleflerin vergi incelemeler sırasında yaşadığı adaletsizlikler ortadan kalkacaktır. Kurumlar vergisi yönünden matrah artırımı yapan mükellefler kurumlar vergisi yönünden incelenememekte kurumlar vergisi tarhiyatı yapılamamaktadır. Ancak, kar dağıtım stopajı yönünden incelemenin yapılabilir olması kurumlar vergisi matrah artırımında bulunan mükelleflerin adaletsiz uygulamalarla karşılaşmasına neden olmaktadır.

- ✓ ÖTV ve damga vergisi yönünden vergi artırımını düzenlemesi yapılması hem kamu gelirlerinde artışa neden olacak hem de yaşanan bu pandemi sürecinde mükelleflerin “af”tan tam olarak yararlanmasını sağlayacaktır.
- ✓ Matrah ve vergi artırımlarından yararlanan mükelleflerin **sonraki döneme devreden KDV’leri de dahil olmak üzere hiçbir nedenle incelenemeyeceği ve düzeltme yapılmasının istenemeyeceği Kanun hükmü olarak düzenlenmelidir.**
- ✓ **İlgili takvim yılı içinde istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetleri bulunan, diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan ve tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan ve bunların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemleri de bulunması nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin KDV matrah artırım ile ilgili ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarının, gelir ve kurumlar vergisi matrah artırım tutarı üzerinden hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamayacağına ilişkin kıyas düzenlemesine yer verilmemelidir.**

6111, 6736 ve 7143 sayılı Kanunların KDV yönünden matrah artırımına ilişkin düzenlemelerinde hata olarak nitelendirdiğimiz bazı uygulamalar yer almıştır. Örneğin, sadece birkaç dönemde beyanname verip diğer dönemlerde beyanname vermeyen mükelleflerin matrah artırımında bulunmaları halinde Gelir/Kurumlar vergisi yönünden matrah artırım zorunlu tutulmamıştır.

Ancak tüm dönemlerinde beyanname verdiği halde çeşitli nedenlerle bazı dönemlerde “Hesaplanan KDV” bulunmayan mükelleflerin Gelir/Kurumlar vergisi matrah artırım yapmadan KDV matrah artırımını geçersiz sayılmıştır. **BU BİR ANLAMDA TÜM DÖNEMLERDE BEYANNAME VEREN MÜKELLEFİ CEZALANDIRMAK, BAŞKA BİR İFADE İLE HER DÖNEM BEYANNAMESİNİ VERMEYENİ ÖDÜLLENDİRMEK SONUCUNU DOĞURMUŞTUR.** Söz konusu durum mükelleflerce yeterince anlaşılamamış ve hatalara yol açmıştır.

Tüm bunlara rağmen 6111 sayılı Kanun uygulaması döneminde GİB, 2011/ 4 Sayılı İç Genelge ile bu olumsuzlukları giderme yönünde önemli bir düzenlemeyi uygulamaya koyarak bir ölçüde de olsa haksızlıkların önüne geçmiştir.

6111 Sayılı Kanunla ilgili 2011 / 4 Sayılı İç Genelge’nin konuya ilişkin bölümü aşağıdaki gibidir.

“2. İstisna veya Tecil-Terkin Kapsamındaki İşlemleri Dışındaki Nedenlerle Beyannamelerinde Hesaplanan Katma Değer Vergisi Bulunmayan Mükelleflerde Katma Değer Vergisi Artırımı

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yılda işlemlerinin bulunmaması veya işlemlerinin tamamının verginin konusuna girmemesi gibi nedenlerle beyannamelerinde hesaplanan KDV bulunmaması söz konusu olabilmektedir.

İlgili yıl içindeki dönemlere ilişkin vermeleri gereken bütün beyannamelerini vermiş olan ve hiçbir dönemde bahse konu nedenlere bağlı olarak hesaplanan KDV çıkmayan mükelleflerin katma değer vergisi artırım, 6111 sayılı Kanunun 7/2-c maddesine göre yapılacaktır. Buna göre, söz konusu mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunacak ve matrah artırım tutarının %18’ini katma değer vergisi artırım olarak dikkate alacaklardır.

Mükelleflerin, artırımda bulunacakları yıl içindeki dönemlere ilişkin verdikleri beyannamelerin bir kısmında hesaplanan vergi bulunuyor, diğer kısmında bu bölümde belirtilen nedenlerle hesaplanan KDV yer almıyorsa katma değer vergisi artırım, 6111 sayılı

Kanunun 7/1 inci maddesine göre yapılacaktır. Buna göre, sözü edilen mükellefler, hesaplanan KDV bulunan beyannamelerinde yer alan hesaplanan KDV tutarlarını toplayacak, çıkan toplama ilgili yıl artırım oranını uygulamak suretiyle katma değer vergisi artırım tutarını hesaplayacaklardır. Bu şartları taşıyan mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından matrah artırma ve karşılaştırma yapma zorunlulukları bulunmamaktadır.”

Yukarıda açıklandığı gibi, 6111 sayılı Kanunun 7/2. maddesi ile 6736 sayılı Kanun’da ve 7143 sayılı Kanun’da da benzer düzenlemeler vardır.

Af yasaları ile getirilen kapsayıcı ve katılımcılığı artırıcı bakış açısının yanı sıra, 6111, 6736 ve 7143 sayılı Kanun gerekçelerindeki “Mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası riskleri ortadan kaldırarak geleceğe yönelik iş ve yatırım kararlarına daha sıhhatli bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlanması denetim kapasitesini cari vergilendirme dönemlerine odaklamak suretiyle vergi kayıp ve kaçığının azaltılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesi” ilkelerine uygun olarak, 2011/ 4 sayılı İç Genelde yer alan düzenlemenin Kanun hükmüne ilave edilmesinin, mükelleflerin mağduriyetini gidereceği gibi İdareye olan güveni de pekiştireceği ve gelecekte yapılacak benzer düzenlemelere katılımı olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

VII- İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (MADDE 6)

Bu maddede aşağıdaki üç konuda düzenleme yapılmaktadır.

1. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar
2. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar
3. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler

A. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler.
- ✓ Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.
- ✓ Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar.
- ✓ Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.
- ✓ İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

- ✓ Beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yansı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir.
- ✓ Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir.
- ✓ Bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.
- ✓ Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü³ uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.

B. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar

- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranım, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler.
- ✓ Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

C. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar

- ✓ Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcudları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.
- ✓ Beyan edilen tutarlar üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.
- ✓ Ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.
- ✓ Beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

³ **ÖTV Kanunu/Madde 4-** (3) Fiilî veya kaydı envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarhiyata vergi ziyası cezası uygulanır.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ İşletme kayıtlarının düzeltilmesi için alınacak verginin oranı mümkün olduğu kadar düşük tutulmalıdır. Kasa ve ortaklardan alacakların düzeltilmesi için **öngörülen %5 vergi** yüksek bir orandır. **4811 SAYILI KANUN İLE BASLAYAN YAKLAŞIK 18 YILLIK SÜRECE** **(6111 SK, 6736 SK, 7143 SK) BU ORAN HEP % 3 OLARAK UYGULANMIŞTIR.** **Ayrıca kasa ve ortaklar cari hesaplarının düzeltilmesi uygulamasında 31/12/2020 tarihi itibarıyla değil Kanun'un yayım tarihi itibarıyla çıkarılacak bilançonun (ya da 30/03/2021 veya 30/06/2021 tarihli bilançoların) esas alınması önerilmektedir.**
- ✓ Matrah artırımı ile ilgili çıkarılan Tebliğlerde ile KASA ve ORTAKLARDAN alacakların düzeltilmesi ve muhasebe uygulaması açısından geçmiş düzenlemelerin tebliğlerinden farklı olarak yeni bir kayıt sistemi getirilmektedir. Buna göre, KASA hesabı ile ORTAKLARDAN alacaklar kapsamında düzeltilecek tutarlar kayıtlarda 689-Diğer Olağandışı Gider Ve Zararlar Hesabı altında gider (kanunen kabul edilmeyen gider) yazılmak yerine dileyen mükelleflerin bilançonun aktifinde geçici bir hesaba (296-Geçici Hesap gibi) kaydedilebilecekleri örnek açıklamalarında belirtilmiştir. **296 hesapta muhasebeleştirilmesi uygun görülen tutarların geçmiş yıl karlarından mahsup edilmesi halinde bu işlemin kar dağıtımı sayılmamasına ilişkin düzenleme yapılması uygun olacaktır.** Aksi halde ticari bilançolar bozulmakta ve pandemi döneminde kötü olan işletme kredibiliteleri daha da bozulmaktadır. Bu ise işletmelerin finans kurumlarından kredi çekebilmelerini olumsuz etkilemektedir.
- ✓ İşletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesinde **bu işlemlerden alınan KDV oranlarının geçmiş uygulamadaki oranların yarısı olması**, ödenen KDV'nin indirim KDV olarak dikkate alınması, kayda alınmak bakımından herhangi bir emtia sınırlaması olmaması, ÖTV'ye tabi emtianın kayda alınması halinde ÖTV aranmaması, kayda alınan emtia için oluşturulacak karşılıkların sermaye unsuru kabul edilerek vergi ödenmeden ortaklara verilmesi sağlanmalıdır.
- ✓ Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek suretiyle düzeltilmesinde **özel bir KDV oranı, örneğin %1 gibi, tavin edilmeli ve kazancın yarısı vergiden istisna kılınmalıdır. Zira genel KDV oranı ve kazancın tamamının vergisi talep edildiğinde, ki geçmiş uygulamalarda sürekli bu şekilde yapıldı, bu işlemler için mükellefler başvuruda bulunmamaktadırlar.**

VIII- SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

A. Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacakları (Madde 7)

- (1) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;
 - a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
 - b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

- c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı, asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (2) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (3) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.
- (5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.
- (6) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmamayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/11/2021 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.
- (7) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/12/2021 tarihine kadar ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları halinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun

yayımı tarihinden itibaren 31/12/2021 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

- (8) Köy ve mahalle muhtarları, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 5510 sayılı Kanuna, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu mülga hükümlerine ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı hâlde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu Kanunun yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren dört ay içinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi hâlinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu fıkra kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasında bu Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümleri uygulanmaz.

B. Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları (Madde-8)

- (1) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (2) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği halde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (3) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.

- (4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

IX- ORTAK HÜKÜMLER (MADDE 9)

Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

- ✓ 31 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
- ✓ Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,

gerekmektedir.

- ✓ Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.
- ✓ Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,
 - 1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'mın tahsilinden vazgeçilir.
 - 2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.
 - 3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.
- ✓ Hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,
 - 1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlar (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) üzerinden %50 indirim yapılır.
 - 2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %12,5 indirim yapılır.
 - 3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %25 indirim yapılır.

- ✓ Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.
- ✓ Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;
 1. Altı eşit taksit için (1,09),
 2. Dokuz eşit taksit için (1,135),
 3. Oniki eşit taksit için (1,18),
 4. Onsekiz eşit taksit için (1,27),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

- ✓ Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.
- ✓ İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi **halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.** **Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.**
- ✓ Kanuna göre ödenecek taksit tutannın %10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.
- ✓ Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkra da belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.
- ✓ 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla anılan Kanun kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir.
- ✓ Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

- ✓ Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması şarttır.
- ✓ Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.
- ✓ Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz.
- ✓ Cumhurbaşkanı 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) mücbir sebep hâlinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep hâlinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ Pandemi döneminde mücbir sebep hali kapsamına alınan mükellefler için daha düşük faiz oranı ve daha uzun taksit dönemi dikkate alınmalıdır.
- ✓ Matrah ve vergi artırımı da dahil olmak üzere, Kanun kapsamındaki alacaklarda Kanundan yararlanmak için ilk iki taksit ödeme şartının kaldırılması uygun olacaktır. Kesinleşmiş borcu olanlar zaten finansal güçlük içinde oldukları için bu borçları ödeyememektedirler. **Kanundan yararlanmak için başvuranlara ödeyemedikleri taksitlerini son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikme zammı ile birlikte ödemelerine imkan tanınmalıdır.** Bu borçlar için tahsil zaman aşımının duracağına yönelik bir düzenleme yapılabilir.
- ✓ **Özellik 6111 ve 6736 sayılı Kanunlarda yer almayan ancak 7143 sayılı Kanun ile hayatımıza giren borcun ödenmemesi halinde matrah artırımı hakkının kaybedilmesi sonucu doğuran uygulama pekçok sorunu beraberinde getirmektedir. Çeşitli sebeplerle matrah artırımı borcunu ödeyemeyen mükelleflerin, borçlarının 6183 sayılı Kanun'a göre takip edilmesi ancak matrah artırımının sağladığı hakların elinden alınması vergi adaleti ilkesini de zedelemektedir.**
- ✓ Pandeminin ne zaman biteceği belirsizdir. Bunun mükellefler üzerinde yarattığı ekonomik etkilerinin telafisi ise daha da uzun zaman alacaktır. Dolayısıyla Kanundan taksitle ödeme seçeneği tercih ederek yararlanmak için başvuranlar için taksit aralıkları 2 ay olarak değil 3 ay olarak belirlenmeli, vade daha uzun süreye yayılmalıdır. **Dileyen mükellefler taksit ödemelerini 2022 yılı başından itibaren başlatabilmelidir.**
- ✓ Yapılandırma, matrah artırımı, stok artırımı, ortaklar cari hesaplarının terkinin dolayısıyla tahakkuk edecek vergileri defaten ve peşin ödemek isteyenlere %15 ya da mücbir sebep kapsamında alınan mükellefler grubunda ise daha fazla indirim hakkı verilmelidir.
- ✓ Ödemelerin, önceden olduğu gibi ve sürekli olarak kamu-özel banka ayırımı yapılmaksızın, kredi kartları ile ödenmesi temin edilmelidir. Bu şekilde alacağın tahsil hızı ve kesinliği sağlanmış olacaktır.
- ✓ 1.000 TL'ye kadar olan küçük tutarlı eksik ödemelerin de ihlal sayılmaması sağlanmalıdır.
- ✓ 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden alacakların da bu Kanuna göre ödenebilmesi sağlanmalıdır.

X-DİĞER HÜKÜMLER (MADDE 10)

- ✓ 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 30/4/2021 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları tamamının, birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden Önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

XI- TAŞINMAZLAR İLE AMORTİSMANA TABİ DİĞER İKTİSADİ KIYMETLERİN YENİDEN DEĞERLENMESİ

- ✓ 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere eklenecek olan fıkra uyarınca;
 - Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları, münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler ile bu Kanunun 215 inci maddesi uyarınca kendilerine kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç)bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-gerİ al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) 31/12/2021 tarihine kadar maddede yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değerleyebilirler.
 - Bu fıkra kapsamında yapılan yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutan üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Önceki fıkralarda taşınmazlar için öngörülen hükümler bu fıkra uygulamasında amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler için de geçerlidir.

213 sayılı Kanunun Geçici 31'nci maddesi ekte verilmiştir.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ 2018 yılında Vergi Usul Kanununa eklenen geçici 31 nci madde ile yapılan işletme aktiflerinde yer alan taşınmazların değerinin, Yİ-ÜFE değerindeki artış oranını dikkate almak suretiyle artırılmasına ilişkin yeniden değerlendirme uygulaması bu taşınmazların reel değerinden oldukça uzak sonuçlar vermiştir. **Bu kapsamda özellikle taşınmazlar için yetkili kuruluşlara yaptırılacak değerlendirme sonucunda oluşan değerın esas alınması gerekmektedir. Öte yandan oluşan değer artışı üzerinden yüzde 2 olarak öngörülen verginin düşürülmesi gerekmektedir. Zira işletmenin henüz fiilen elde ettiği bir gelir bulunmamaktadır.**
- ✓ Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekildiğinde kurumlar ve gelir vergisine tabi tutulmaması sadece kar dağıtımına bağlı vergileme yapılması önerilmektedir. Çünkü bunun vergisi ödenmiş durumdadır.

XII- 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA YAPILAN DÜZENLEME

30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulması, prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

XIII-5834 SAYILI KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KARTLARI BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA KANUN'DA YAPILAN DÜZENLEME

Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenleme yapılmaktadır.

XIV- MATRAH ARTIRIMI VE YAPILANDIRMA KANUNUNA İLAVE EDİLEBİLECEK DİĞER ÖNERİLER

- ✓ 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 90 ıncı maddesinin 30/06/2020 tarihinde sona eren yürürlük süresinin 30/06/2021 tarihine kadar uzatılmalı ve Cumhurbaşkanı'na 6'şar aylık dönemler halinde en az üç kere uzatma yetkisi verilmelidir.
- ✓ Tahsil kabiliyeti bulunmayan veya tahsil zamanaşımına uğramış olan kamu alacaklarının terkin edilmesi sağlanmalıdır. Bu suretle kamu takip masraflarından beri olacak ve bürokrasinin iş ve işlem yükü önemli oranda hafiflemiş ve hukuka aykırı idari işlemler ile ihtilaflar azalmış olacaktır.
- ✓ Mükelleflerin SMMM ya da YMM'lerinin mücbir sebep haline düşmeleri dolayısıyla mükelleflerin bu konularda bilgilendirilmelerinin, başvurularının ya da taksitlerinin akmaması için meslek mensupları için mücbir sebep hali VUK'a eklenmelidir. Buna ilişkin önerge önerimiz aşağıdaki gibidir.

TÜRMOB'un Mücbir Sebep Haline İlişkin Önerisi

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 13 üncü maddesine son paragraf olarak aşağıdaki paragrafın eklenmelidir.

“Mücbir sebep halinin 01/06/1989 tarihli 3568 sayılı Kanun kapsamında ruhsat almış meslek mensubu nezdinde vuku bulması halinde bu meslek mensubu ile aracılık – sorumluluk sözleşmesi bulunan mükellefler nezdinde de mücbir sebep hali vuku bulmuş sayılır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.”

GEREKÇE

10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Mücbir sebepler:” başlıklı 13’üncü maddesi yürürlük tarihinden bu yana hiç değişmeyen kalan ender maddelerinden birisidir.

Uygulamada mücbir sebep hali mükelleflerin kendi durumları için kabul edilmektedir. Ancak zaman içerisinde ortaya çıkan gelişmeler ve değişiklikler, mücbir sebep halinin yeniden ve farklı olarak yorumlanmasını zorunluluğunu gerektirmektedir. Örneğin 29.6.1997 tarihli ve 23034 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 Sıra No.lu Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliğ’de; kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden aktif toplam ve net satışlar bazında belirlenen hadleri aşmayanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini 3568 sayılı kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorunda oldukları belirtilmiş; bir önceki yıl aktif veya net satışlar toplamı belirlenen hadleri aşan mükelleflerin ise, beyannamelerini 18 sıra numaralı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği" hükümlerine göre yeminli mali müşavirlere tasdik ettirecekleri ve bu hadlerden birisinin aşılmasının, beyannamelerin yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmesi için yeterli olacağı açıklanmıştır.

Bu durumda söz konusu düzenleme kapsamında olan mükellefler beyannamelerini sadece kendileri imzalayarak gönderememekte ve SMMM’lerin de mükellefin vergi beyannamesini imzalamaları gerekmektedir. Örneğin mükellefin beyannamesini imzalamasına rağmen anlaşmalı olduğu SMMM’nin ağır hasta olması ya da tutuklanması gibi hallerde mükellefin beyannamesi gönderilememekte, diğer meslek mensupları, tutmadıkları ya da hakim olmadıkları defter kayıtlarının sorumluluğunu doğal olarak almak istememektedirler. Bu durumda, mükellef cezalı tarhiyatla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu gerekçelerle mükellefler için geçerli olan mücbir sebep hallerinin SMMM’ler içinde geçerli olmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Benzer durum tam tasdik, KDV iadesi ya da bazı teşvik düzenlemeleri için YMM Raporunun arandığı hallerde YMM’ler için de geçerlidir.

Bu konuda yasal düzenleme yapılarak Vergi Usul Kanunu’nun 13’üncü maddesine önerilen paragrafın eklenmesi yoluyla değişiklik yapılması uygun olacaktır. Maddede mücbir sebep halleri sayılmakta ancak paragraf sonunda “gibi” edatı kullanılarak Maliye Bakanlığı’na bu konuda takdir hakkı da verilmektedir.

Maddenin Mevcut Hali	Maddenin Değişiklik Önerisi Sonrası Hali
Mücbir sebepler: Madde 13 – Mücbir sebepler: 1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk; 2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler; 3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;	Mücbir sebepler: Madde 13 – Mücbir sebepler: 1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk; 2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler; 3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;

4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması; gibi hallerdir.	4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması; gibi hallerdir. Mücbir sebep halinin 01/06/1989 tarihli 3568 sayılı Kanun kapsamında ruhsat almış meslek mensubu nezdinde vuku bulması halinde bu meslek mensubu ile aracılık – sorumluluk sözleşmesi bulunan mükellefler nezdinde de mücbir sebep hali vuku bulmuş sayılır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.
---	---

SONUÇ

Tahsilatın ve Matrah artırımının başarılı olması ve istenilen düzeyde ülke ekonomisine katkıda bulunabilmesi için bu sürecin uygulayıcıları olan SMMM ve YMM lere önemli görevler düşmektedir. Bu nedenle sürecin yönetiminde ve uygulamasında TÜRMOB'un görüşü alınmalı ve aktif olarak sürece dahil edilmelidir .